

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 3. Inconstantiae exempla. Ex Veteri. Novo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

Vitæ modum, quem semel arripueris, perseveranter tene, constanter exequere; nè scenicâ, quod ablit, à temetipso vertigine videaris discrepare. Petrus Dam. opasc. 15. 27.

Sicut bilanx aurifabri tam est mobilis, ut levissimâ quavis festucâ deprimatur; ita nos propter exiguam occasionem à bona via desistimus, & descendimus in profundum vitæ prioris. Stella p. 3. c. 75.

Luna. Lem. *Non vultus, non color unius.* Picinelli.

§. II.

Inconstantia magna in homine.

Ante mortem nè laudes hominem quemquam. Eccli. 11. 30. Quia adhuc est in pugna. Hugo Card. hic.

Et accedens tentator. Matth. 4. 3. S. Leo f. 3. de Quadr. Viderat suam superbiam baptizati Domini JESU humilitate calcata; intellexerat quadraginta dierum jejuniò omnem cupiditatem carnis exclusam: & tamen non desperavit de artibus suæ malitiæ spiritualis improbitas: tantùmque sibi de naturæ nostræ mutabilitate promisit; ut, quem verum experiebatur hominem, præsumeret, posse fieri peccatorem.

Nonne duodecim sunt hora diei? Joan. 11. 9. Si quis literam, & non sensum, advertit; importuna videtur responsio. Nec aliter illis Christus apologizare debuit; nisi quia duodecim sunt hora diei, pro eo, quòd in eis facillè, atque tantundem hominem imitari contingit. Et in successione temporum sæpe fuit successus voluntatum, ad mutationem agenda nequitia, vel virtutis; nihil stabile in hominibus super terram. Simon Cass. l. 5. c. 15.

Ex Patribus, & aliis.

Qui statum mentis perdidit, subsequenter foras in inconstantia motionis fluit atque exteriore mobilitate indicat; quòd nullâ interiùs radice stabilitatis subsistat. S. Gregorius pastor. curæ p. 3. c. 24.

Plerumque humanis obrepit mentibus, ut, aliquâ levi peritriclii offensione, si non illis cedant pro studio voluntaria, officio desistant. Quod in alio genere hominum tolerabile; in iis verò, qui rei divinæ intendunt, plenum doloris. S. Ambros. ep. 17.

Adhuc in corde calent Sponsi vestigia, & jam intromittuntur adulterina desideria. S. Bernardus tr. de scala Claustralium. c. 9.

Multorum est incipere, paucorum admodum bene coepta perficere. Philo Carpath. in 1. Cant.

Vox illa prisca de Christianis hæc verissima est: manè plalterium, meridie convivium, vesperi convivium, & propudium. Drexelius Tristmeg. l. 1. c. 8.

Bonum propositum, quod in aurora prodit, in meridie jam occubuit. Manè orat: *non movebor in aeternum* Ps. 29. 7. Sed ante meridiem adhuc dicere potest: *de profundis* Ps. 129. 1.

Juglaris Quadr. conc. 9.

§. III.

*Inconstantia exempla.**Ex Veteri.*

Tullit Thare Abram filium suum, & Loth filium Aran - & eduxit eos de Ur Chaldaea - Abraham Loth, & Saram, tulit Thare pater Abrahæ de Ur Chaldaeorum, ut irent in terram Chanaan. Gen. 11. 31. Verum Thare, cum venisset usque Haran, habitavit ibi. & usque in Chanaan Abrahamum profectus non fuit. S. Thom. Aqu. hic ait: mystice factum id: ut significaretur id, quod multis accidit; qui per viam Religionis, aut poenitentia, de terra sua exeunt; sed ad terminum viae non perveniunt; imò in viam remanent, quasi in termino finali essent. Didacus Niff. Vit. Abr. l. 1. c. 6.

Respiciensq; uxor ejus &c. Genes. 19. 26. Uxor Loth, præcepta contemnens, retroque respiciens, statua salis effecta; suo exemplo fatuos condidit in proposito sancto, quò tendunt. S. Prosper de promiss. DEI p. 1. c. 16.

Pharao quàm celeriter mutatus. Ex. 12. 31. *Surgite, & egredimini.* Paulo post Ex. 14. 5. 8. *immutatum est cor Pharaonis.* 1. Reg. 4. 7. dicunt Philisthæi: *venit Deus in castris.* Paulo post v. 8. *quis nos salvabit de manu Dæorum sublimium istorum?*

Recesserunt citò de via, quam ostendisti eis. Ex. 32. 8.

Precaur, si invenimus gratiam coram te &c. Num. 32. 5. Filij Ruben, & Gad, & dimidia tribus Manasse, quadragenarios labores in peragranda solitudine perpessi, in fine laborum defecerunt; ac terræ promissionis ultra Jordanem sitæ, ad quam ibant, renuntiantes, in terra Galaad, citra Jordanem posita, ut sibi persistere liceeret, postularunt: *precaur &c.* Mendoza in 1. Reg. 13.

Si dederis mihi medianam partem domus tue, non veniam tecum, nec comedam panem, neq; bibam aquam in loco isto. 3. Reg. 13. 8. Imò restitit & filio Prophetæ, cum primum ejus constantiam probaret. v. 16. Nihilominus repetitæ tentationi tandem succubuit: *comedit ergo panem in domo ejus, & bibis aquam* v. 29. Si hanc tertiam tentationem superasset, leonis unguibus oppressus non periisset. Idem ibi.

Elias occurrit regi, & à regina fugit. 3. Reg. 3. 19. 3.

Ozias fecit, quod erat rectum in oculis Domini. 2. Paral. 26. 4. *Sed cum roboratus esses, elevatum est cor ejus in invidiam suam; & neglexit Dominum Deum suum.* v. 16.

Equò animò estote fratres, & hos quinq; dies expectemus à Domino misericordiam. Judith. 7. 23. Licet Ozias beneficiis differendo traditionem civitatis, & inducendo expectationem divinæ misericordia; tamen præfigendo terminum quinq; dierum malè fecit; quod mox ipsa Judith acriter reprehendit: *quod est hoc verbum &c.* c. 8. 10. q. d. in expectatione divinæ misericordia; non tantum

tantum quinque dies; sed totum vitæ spatium impendendum. Mendoza in 1. Reg. 13.

Expectate paulisper. Job. 6. 19. Amici Job diuturnam sapientiam colentes, tandem veniâ corrupti sunt. S. Gregor. mor. lib. 7. c. 14. Sæpe, dum præsentis vitæ brevitatis, quasi diu perseveratura, diligitur, ab æterna spe animus frangitur; & delectatus præsentibus, desperationis suæ caligine reverberatur. Cumque longum putat, quod ad vivendi sibi spatium restat, repente vitam deserens, æterna mala invenit, quæ vitare jam nequeat.

Candidiores Nazarei nive-dewigrata est super carbones. Thren. 4. 7. 8.

EX NOVO.

Beatus es Simon Bar-Jona. Matth. 16. 17. Sed beatus iste, cum Christum revocat à Cruce, audit v. 23. *vade post me Sathana.* S. Bernardus l. 5. in Dedic. Eccl. unus ergo urumque, beatus scilicet, & Sathanas. Sic in moribus, sic in affectibus, sic in studiis hominum, non minor fortè, sed & major contrarietas invenitur. Inde homo, nunc quidem Bar-Jona, nunc Sathan, meretur audire. Petrus modò furit in cohortem; Paulò post coram ostiaria contremiscit. Velloso in Judith 4. Paræn. 17.

Charitatem tuam primam reliquisti. Apoc. 2. 4. Nullus gradum bonæ vitæ, quem jam conscendit, custodire sufficit, qui semper ad altiorem proficere non appetit. Semper igitur necesse est, ut nitatur ad profectum, qui semper vult vitare defectum. S. Anselmus l. 2. ep. 37.

§. IV.

Inconstantie malitia, & damna.

Recesserunt citò de via, quam ostendisti eis. Ex. 32. 8. *Videns populum, quòd moram faceret Moyses descendendi de monte;* viculum consilium sibi in DEUM cooptavit. Ex. 32. 1. *Et mutaverunt gloriam suam in similitudinem vituli comedentis fenum.* Pl. 104. 20.

Saulte egisti - quod si non fecisses, jam nunc praparasset Dominus regnum tuum in

sempiternum. Ec. 1. Reg. 13. 13. Nulla infelicio inconstantior, quam eorum, qui diuturnam constantiam tenuerunt: quia prolixum constantiæ laborem tolerantes, tandem perpetuis inconstantiae pœnis cruciantur. Talis fuit inconstantia Saulis; qui, iustus à Samuele septem dies expectare; usque ad septimum quidem expectavit; sed in septimo defecit; & brevissimi temporis expectatione neglecta utrumque regnum, temporale, & æternum, amisit. Mendoza in 1. Reg. 13. annot. 14. sect. 1.

Si percussisses quinquies &c. 4. Reg. 13. 19. Rex Joas Elisæi iustu sagittam jecit. Et, cum plures jacere deberet, tres tantum jecit; tres sufficere putans. Et iratus ei vir DEL ait: *si percussisses quinquies - percussisses Syriam usq. ad consummationem. Nunc autem tribus vicibus percutes eam.* Sic, quia in bono deficiamus, & multum progressos nos putamus; ideo pravæ inclinationes non omnino evertimus: quòd si perseveremus, magnas victorias consequeremur. Diez. D. 2. Adv. Conc. 2.

In Scriptura finis, & victoria, sæpe recurunt. Patet ex psalmus 4. 5. 6. 8. &c. qui inscribuntur, *in finem;* seu ex Hebr. *ad victoriam.* Qui non attingit à fine ad finem fortiter, ad victoriam non pergit. Mendoza ibidem.

Va his, qui perdidit sustinentiam; & qui dereliquerunt vias rectas, & diverterunt in vias pravas. Eccl. 2. 16. Quid infelicio populo Israelitico, qui Moysen in monte commorantem expectavit ad diem trigessimum quintum, ut putat Abulenensis; aut etiam, ut tenet Rabbi Salomon, usque ad trigessimum nonum, & dimidium quadagesimi: & tamen, quia alteram dimidiam partem non explevit, duplex, & culpa, & pœnæ, infortunium incurrit. Mendoza ib.

Dorsa habentes contra templum Domini, Ezech. 8. 16. En tibi malorum omnium pessimum: nempe terga DEO obvertere, & inceptam pietatis viam deserere. Pinna in Eccl. Ethol. 66.

TITULUS VII. INFANTIA.

§. I.

Omina, & præfagia, bona.

Sol in aspectu. Eccl. 43. 2. S. Columbanus Mater, ex eo gravis, in fornix vidit, è sinu suo rutilantem solem, nimidque fulgore nitentem procedere; & Mundo ingens lumen præbere. Quod viri sapientes interpretati sunt: Columbanum suâ doctrinâ, & sanctitate, illustraturum orbem. Cornelius hic.

Asella ante Nativitatem suam patri per somnium in vitæ phiala monstrata fuit. Ut re-

fert S. Hieronymus ep. 15. ad Marcellam de laudib. Asella.

S. Gregorius Nyss. de infante Moysè: naturâ quâdam instâ mamillam omnino fastidians (Ægyptiæ) consiliò propinquarum à propria nutritur parente.

Sol. Lem. Diem præsignat ab ortu. Picinelli.

S. Austreberta V. parvula adhuc; cum vultum suum more infantium in aquis contemplantur; repente apparuit ei velamen quoddam capiti